
ДО ГИРЛА РІКИ НЕВПИННО ПРЯМУЄ МІЙ ЧОВЕН ЖИТТЯ

CREDO

Мій човен повільно заходить в широке, мов море, озеро, що його перетинає річка життя. Швидкість течії сповільнюється, доведеться веслувати. Довкруги неземний спокій. На поверхні води «клумби» білих і жовтих водяних лілій. Рівночасно з течією сповільнюється біг часу, думки стають спокійнішими і повільнішими. Нірвана... Спадають на гадку й відповідні роздуми. Думи про вічне і добре. Думками відриваюся від реального життя. Поринаю в безодню містики. Проблеми світоглядні, релігійні ніколи не були мені чужі.

До кого линуть думки, до яких друзів чи наставників? До людей відповідного психологічного складу, способу думання і духовного стану. Таких на моїй ріці життя було немало. Це о. Боліновський з мого дитинства в Збаражі, о. Володимир Лиско – чоловік сестри моєї бабусі Гені Кордуби з Городка, о. Ігнатій Цегельський – рідний брат бабусі. Це о. доц. Боянівський з медичного інституту радянських атеїстичних часів, який рівночасно був доцентом на кафедрі анатомії і підпільним священником. І Блаженніший владика Стернюк, який у період боротьби за відродження греко-католицької церкви в Україні подарував мені в знак довіри Біблію з дедикацією⁷⁶ і нагородив першою в моєму житті медаллю «За вклад у справу відродження УГКЦ». Це Кардинал Іван-Мирослав Любачівський, якого я офіційно вітав з поверненням на святоюрський престол і якій став моїм пацієнтом. Це мій гімназійний однокласник і великий друг Блаженніший Любомир Гузар, з яким ми провели

⁷⁶Присвятою (лат.).

УКРАЇНА – НЕ РОСІЯ (КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ КУЧМА – НЕ ЗНАЮ, ЧИ ЩИРО)

Пливу і думаю. На березі помічаю хлоп'я, майже дитину. Дуже подібний до давнього знайомого з Молодого Руху, який у той буремний час просив мене для його просвітницької роботи серед друзів сформулювати «по пунктах», чим українці відрізняються від росіян (московитів).

От і полинули мої думки в далеке і таке близьке серцю рухівське минуле. Для мене це час молодості, надій, боротьби. Незабутній час. Що ж я тоді відповів молодшому другові? Пригадаю і спробую відновити.

1. Відрізняємося ми за походженням.

Ми, як писав Тарас Шевченко, «старих слов'ян діти». Ми довго були селянською нацією, тому й не змішувалися з чужинцями. Шлюби відбувалися в основному у межах свого або сусідніх сіл. Генетично московити не слов'яни. Це нащадки дружинників київських князів, які підкорили північно-східні фінно-угорські племена і змішалися з ними. Цей гібрид згодом ще змішався з монголо-татарськими наїзниками. І вийшла «grimucha суміш». Казка про «спільну колыску трьох братніх народів» – нісенітниця.

2. Політично ми зовсім різні утворення.

Про соціальні, економічні, освітні й навіть сімейні відносини знаходимо свідчення в описах України-Русі в численних спогадах чужоземних мандрівників, починаючи з X й до XIX століття. Усі вони (арабський дослідник X століття Аль Масуді⁶⁹, європейські мандрівники

⁶⁹ Аль Масуді (896–956) – арабський історик і географ, мандрівник, який першим з арабських письменників написав про слов'ян.

РІКА МОГО ЖИТТЯ ПРОРИВАЄТЬСЯ КРІЗЬ ГІРСЬКИЙ КРЯЖ

Зненацька рівнинний характер берегів ріки різко міняється. Русло стає кам'янистим, по обох берегах піднімаються скелі. Ріка прориває гірський масив, і, відповідно до краєвиду, змінюються й думки. Повертаюся подумки на початок моєї юності. Завершив середню освіту, маю срібну медаль, тому не маю потреби здавати вступні екзамени на медицину, попереду заслужений відпочинок. Їду в альпіністський табір, що в ущелині Адилсу на Кавказі. Справжніх гір ще не бачив, із верховиною ознайомився тільки в околицях Синевідська і Дубини, тобто на бойківському передгір'ї. Ще можна згадати горбисту місцевість біля рідного Збаража – залишки старих гір Медоборів. Який же він, легендарний Кавказ? Згадую Шевченка:

*«За горами гори, хмарою повиті,
Засіяні горем, кровію политі»
(«Кавказ»).*

А ще згадую грузинську царицю Тамару, лермонтовського демона і Мцирі, що «руками блискавки ловив». Не буду описувати подорожі, бо маю на меті говорити не про факти, а про свої враження. Отож, враження розпочалися, коли ми вїхали в ущелину Баксану⁹⁵, обабіч бурхливої ріки, уздовж якої тягнулася вузька, вибоїста дорога, а по боках долини піднімалися круті схили. Унизу покриті хвойним лісом, а далі увінчані

⁹⁵ Одна з найбільших і найкрасивіших ущелин Північного Кавказу. Назву отримала від річки Баксан, яка протікає по ній.